

Oponentský posudek diplomové práce

Jméno diplomantky: Eliška Huk Kloučková

Téma a rozsah práce: **Právní režim Arktidy (mezinárodněprávní aspekty režimu Severního ledového oceánu) ve srovnání s právním režimem Antarktidy** (51 s. + přílohy)

Datum odevzdání práce: 31.10.2023

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomová práce standardního rozsahu se zabývá tématem, které ač není nové, zůstává velmi aktuální a na mezinárodní úrovni diskutované. Klimatické změny umožnily větší využití Severního ledového oceánu pro plavbu lodí, zesiluje průzkum a využívání nerostných zdrojů v Arktidě. Navíc jeho vývoj nebyl zdaleka ukončen, protože řada států tam uplatňuje nároky na kontinentální šelf apod.

2. Náročnost tématu:

Jedná se o středně náročné téma, které vyžadovalo prostudovat vedle relevantních smluv také domácí a především zahraniční odbornou literaturu, která je poměrně rozsáhlá. Lze konstatovat, že diplomantka se s úkolem vyrovnala. Pracovala s dostatečným množstvím zdrojů, a to převážně právních, ale zčásti také neprávních z oblasti historie a geografie.

3. Hodnocení práce:

Diplomová práce má strukturu, která je vcelku adekvátní zkoumanému tématu, i když by mohla být formálně lépe členěna a zdůvodněna. Je rozdělena vedle velmi stručného úvodu a závěru na celkem sedm částí. Poněkud matoucí je označení Cíle práce a výzkumné otázky jako kap. 1., zřejmě by mělo jít o součást Úvodu, který jinak tvoří necelá jedna stránka. Skutečnou první kapitolou tak asi má být až část nazvaná Definice, historie a geopolitický význam oblastí. Kapitola (2.) o mořském právu představuje cca 10 stran popisu (učebnicového či encyklopedického) základních pojmů Úmluvy OSN o mořském právu. Jádrem práce se pak jeví o něco stručnější kapitoly (3 a 4), které popisují a analyzují teritoriální nároky jednotlivých států v Arktidě a právní režim Antarktidy. Ty jsou východiskem pro porovnání obou právních režimů (kap. 7). Zajímavým exkursem, který pouze doplňuje vlastní téma, je zájem EU a vztah České republiky k arktickým a antarktickým oblastem (kap. 5 a 6).

4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Práce je po věcné stránce kvalitní, i když převážně popisná. Doktorandka pracuje s prameny a odbornou literaturou na dostatečné úrovni, její závěry jsou zpravidla dobře argumentované. Po formální stránce je práce dobře přehledná, avšak s určitým množstvím překlepů. Určitě by vyžadovala pečlivější revizi před odevzdáním, aby se zabránilo chybám. Tak např. editor nového vydání *Brownlie's Principles of Public International Law* byl J. (James), nikoli K. Crawford (s. 3). V některých případech dochází k terminologické záměně výlučné ekonomické zóny a kontinentálního šelfu (s. 30). Není také jasné, jak by Komise pro hranice kontinentálního šelfu měla rozhodovat o vymezení výlučné ekonomické zóny! (s. 38) Tam, kde se píše o ČR jako straně některých úmluv, je dobré rozlišovat, kdy podpis a případně i ratifikaci učinilo ještě Československo a ČR je jen sukcesorem.

Pro účely ústní obhajoby navrhuji, aby se diplomantka zaměřila především na tyto otázky:

- (1) Diplomantka v práci správně dovozuje aplikovatelnost pravidel mořského práva v Arktidě. Jak je tomu se zmíněnou, dříve častěji uváděnou teorií polárních sektorů? Měla nějakou oporu v normách mezinárodního práva?
- (2) V souvislosti s uváděnými nároky některých států na výlučnou ekonomickou zónu v Antarktidě, jak je možné ve světle principu „the land dominates the sea“ toto činit státem, který nemá suverenitu nad žádnou částí tamního pobřeží?

5. Doporučení:

Posuzovaná práce svým obsahem i formou představuje standardní diplomovou práci, kterou mohu plně doporučit k obhajobě. S výhradou jejího průběhu práci předběžně hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze dne 27.12.2023

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.
oponent diplomové práce